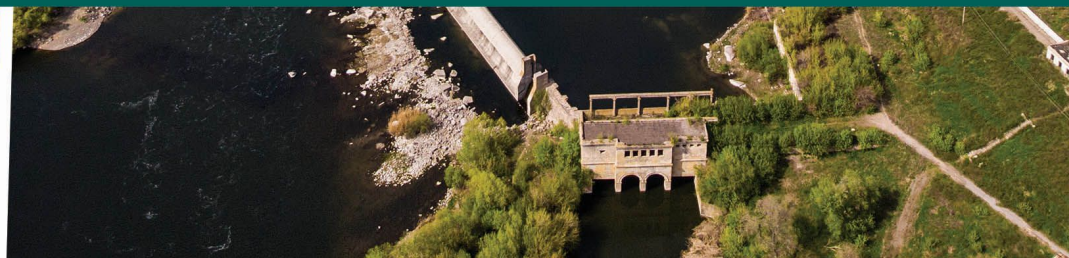

ОЛЕКСАНДРІВСЬКА ОТГ

БЮДЖЕТ ДЛЯ ГРОМАДЯН 2019

Вступ

Кожна людина протягом життя сплачує величезну кількість податків. Їх вираховують із зарплатні, стягують при оренді чи купівлі житла, землі. Підприємці платять у казну відсоток зі своїх доходів. Кожен раз, коли ми купуємо щось у магазині, стрижемося у перукарні, лікуємося у приватній клініці або харчуємося у кафе, ми платимо податки.

Саме з цих надходжень і формуються державний та місцеві бюджети.

Отже, мешканці нашої об'єднаної територіальної громади мають повне право знати, як витрачаються їхні кошти і повинні впливати на ці процеси. З цією метою було сформовано робочу групу по розробці бюджету для громадян на 2019 рік, яка протягом своєї діяльності збила всю необхідну інформацію та структурувала її у такий вигляд, щоб вона стала зрозумілою для кожного мешканця!

З повагою, Олександрівська селищна рада

ЩО ТАКЕ БЮДЖЕТ ДЛЯ ГРОМАДЯН?

Бюджет для громадян – це спрощена, позбавлена технічної мови презентація комплексної інформації про бюджет. Бюджет для громадян доповнюється візуалізаціями, щоб спростити розуміння складних цифр.

Основна мета «бюджету для громадян» – це зробити складну та технічну бюджетну інформацію доступною для широкого кола осіб.

Бюджет для громадян допомагає зрозуміти бюджет своєї громади кожному громадянину, він допомагає побачити своє місце в бюджеті, зрозуміти, що бюджет громади, це кошти всіх жителів громади, побачити, що гроші в бюджеті не з'являються нізвідки, а також зрозуміти, що витрати з бюджету не робляться лише за бажанням когось з керівників громади, або групи громадян.

В той самий час, бюджет для громадян допомагає визначити можливості для впливу на формування та витрачання бюджету своєї громади.

БЮДЖЕТНА ТЕРМІНОЛОГІЯ

Місцевий бюджет – це фінансовий план громади. В ньому визначається звідки громада буде отримувати кошти, а також на що – витратити. Бюджет громади формується та управляється на основі Бюджетного кодексу України. Це означає, що існують чіткі правила, звідки в якому порядку громада отримує кошти в свій бюджет, а також куди вона може витратити кошти бюджету. Бюджет, а також зміни до нього затверджується рішенням місцевої ради.

Доходи бюджету – гроші та інші ресурси, виражені в грошах, які громада заробила сама, а також отримала від держави як для конкретних цілей, так і без конкретного призначення. Доходи бюджету формуються з податків та зборів, неподаткових надходжень (наприклад, кошти, отримані за надання адміністративних послуг, кошти, які самостійно заробили бюджетні установи, трансферти).

Видатки бюджету – кошти, що витрачаються на цілі та заходи, які заплановані в бюджеті. Видатки можуть бути поточні та капітальні.

Трансферти – це кошти, які передаються з бюджетів інших рівнів до бюджету громади. До трансфертів відносяться дотації та субвенції.

Субвенції – кошти, які з державного бюджету передають місцевим на виконання конкретних повноважень, які делеговані державною. Ці кошти можна використовувати лише за певним призначенням. Приклади субвенцій – інфраструктурна, медична, освітня. Субвенції також можуть передаватися з одного місцевого бюджету іншому. Наприклад, передача коштів обласній лікарні на лікування міських жителів – з міського в обласний бюджет.

Дотації – кошти, які виділяються з бюджету вищого рівня для того, щоб досягти рівних доходів населення у всіх населених пунктах.

Загальний фонд – це кошти, передбачені для повноцінної роботи державних установ. Кошти загального фонду витрачаються переважно за виплати заробітної плати та оплати енергоносіїв, задля утримання установ освіти (дитячі садки, школи, позашкільні заклади), культури (будинки культури, клуби, бібліотеки, музеї), медицини (ФАПи, амбулаторії, соціального захисту населення, фізично культури і спорту (дитячо–юнацька спортивна школа, заходи на змагання різного характеру

Спеціальний фонд – це окремий фонд, кошти якого мають цільове спрямування. Основну частину спеціального фонду формують бюджет розвитку та власні надходження установ, які вони отримують від надання послуг (від оренди приміщень, реалізації майна, харчування дітей), а також інші ресурси, наприклад гранти від міжнародних організацій, благодійні внески, дарунки від юридичних та фізичних осіб.

Бюджет розвитку – кошти, які витрачаються на капітальне будівництво, реалізацію інвестиційних проектів, капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів соціально–культурної сфери і житлово–комунального господарства тощо. Тобто на будівництво, модернізацію та ремонт доріг, шкіл, садочків, амбулаторій, клубів.

БЮДЖЕТНИЙ ЦИКЛ

Бюджет – це ключовий інструмент для управління громадою, а також втілення в життя пріоритетів та цілей розвитку громадою. Дії органу місцевого самоврядування по управлінню бюджетом громади на один рік умовно можуть бути розділені на декілька стадій, і займають більше часу, ніж 1 календарний рік. Період управління бюджетом на один рік – називається бюджетний цикл і включає в себе 4 стадії: планування та складання проекту бюджету, розгляд проекту бюджету та його затвердження, реалізація прийнятого бюджету, і, на сам кінець, звітування про результати виконання бюджету за рік. Один бюджетний цикл займає більше, ніж півтора календарних роки. Завершення одного бюджетного циклу фактично накладається на початок вже наступного бюджетного циклу.

- 1 **Складання прогнозу бюджету.** Прогноз бюджету робиться на 3 роки – плановий (тобто, той, на який плануємо бюджет) і 2 наступні роки. Ці наступні роки називають прогнозними. Прогноз робиться для того, щоб розуміти, які податки та скільки їх буде збиратися в наступні 3 роки, а також на які цілі витрачатимуться гроші від зібраних податків. Прогноз на наступні 3 роки оприлюднюється на сайті ради та приймається на сесії не пізніше 1 вересня.
- 2 **Складання бюджету.** На цій стадії загальнодержавні органи подають розрахунки міжбюджетних трансфертів, розробляються та подаються бюджетні запити. На основі поданих розрахунків міжбюджетних трансфертів та бюджетних запитів вже відбувається розробка проекту рішення про місцевий бюджет. Підготовлений попередній проект бюджету оприлюднюється на сайті ради.

БЮДЖЕТНИЙ ЦИКЛ

- 3 Розгляд та затвердження бюджету.** Попередній проект рішення про бюджет обговорюється та затверджується на засіданні постійної комісії місцевої ради, яка відповідає за питання бюджету. Далі проект рішення передається на розгляд виконавчого комітету, який також повинен його затвердити. Після цього проект бюджету розглядається та затверджується вже на сесії місцевої ради. Рішення про затвердження бюджету приймається не пізніше, ніж 25 грудня. Після прийняття, рішення, а також сам бюджет оприлюднюються на сайті ради.
- 4 Виконання бюджету.** Саме на цьому етапі здійснюються всі витрати та збираються всі податки. Окрім того, протягом виконання бюджету може виникати необхідність внесення змін в нього. Всі зміни – проходять окрему процедуру від розгляду бюджетною комісією ради і до затвердження на сесії ради. Окрім того, законодавством встановлено обов'язок щоквартального звітування про виконання бюджету, що також передбачає затвердження квартальних звітів окремими рішеннями ради по завершенню кожного кварталу.
- 5 Звітування про виконання бюджету.** По завершенню року, для якого виконувався бюджет, розпочинається підготовка звіту про виконання бюджету за рік. Звіт також проходить всю процедуру розгляду та затвердження в усіх інстанціях, яка завершується розглядом та затвердженням рішення місцевою радою. Затверджений звіт після затвердження оприлюднюється на сайті ради. Окрім того, бюджетне законодавство встановлює обов'язкову вимогу щодо проведення публічного звітування про виконання бюджету. Публічне представлення звіту про виконання бюджету повинно відбутись не пізніше, ніж 15-те березня наступного року. Місцева рада повинна широко анонсувати захід, на якому буде представлятись звіт про виконання бюджету, серед широкої громадськості.

БЮДЖЕТНИЙ ЦИКЛ

Складання прогнозу бюджету

ЛИПЕНЬ-ВЕРЕСЕНЬ

В цей час відбувається складання прогнозу бюджету на наступні 3 роки

Як долучитись:

- Подавати пропозиції до прогнозу бюджету в управління та відділи – звичайним листом, надісланим поштою чи електронною;
- Подавати пропозиції безпосередньо до фінвідділу – контакти дивіться в кінці цього документу; Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до прогнозу бюджету від громадян через ЦНАП чи під час заходів, у місцях масового збору людей;
- Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування прогнозом довгострокових інфраструктурних проєктів.

Складання бюджету

ТРАВЕНЬ-ЖОВТЕНЬ

В цей час відбувається складання бюджету на наступний рік.

Як долучитись:

- Подавати пропозиції до бюджету депутатам;
- Подавати пропозиції безпосередньо до місцевої ради; Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до бюджету від громадян;
- Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування бюджетом гендерних аспектів.

Виконання бюджету

СІЧЕНЬ-ГРУДЕНЬ

В цей час відбуваються закупівлі, фінансується робота бюджетних установ і організацій, збираються податки. За потреби вносяться зміни до бюджету.

Як долучитись:

- Подати проєкт на конкурс Бюджету участі. Приймати участь в кампаніях агітації за проєкти бюджету участі та голосувати за проєкти бюджету участі;
- Ініціювати громадський моніторинг виконання бюджету;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії та сесії міської ради.

Розгляд та прийняття

ЛИСТОПАД-25 ГРУДНЯ

В цей час попередній проєкт проходить узгодження та обговорення, під час кожного з яких до бюджету можуть вноситись певні незначні зміни.

Як долучитись:

- Взяти участь в бюджетних слуханнях та висловлювати свої пропозиції до проєкту бюджету. Слухання може ініціювати рада або громадяни самостійно;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії, виконавчого комітету та сесії ради;
- Допомогати фінансистам в створенні Бюджету для громадян;
- Сприяння поширенню прийнятого рішення про бюджет, а також Бюджету для громадян.

Звітвання

СІЧЕНЬ - 15 БЕРЕЗНЯ

Вже по завершенню календарного року розпочинається етап звітування про виконання бюджету за рік.

Як долучитись:

- Взяти участь в обговоренні звіту про виконання бюджету під час його публічного представлення;
- Відвідати сесії, на якій звіт про виконання бюджету затверджується;
- Ініціювати громадський аудит виконаного бюджету; як по окремим напрямкам (наприклад, щодо гендерної орієнтованості), так і всього бюджету в цілому.

На чому засновано бюджет нашої громади

Будь-який бюджет не створюється у вакуумі. Основою для складання бюджету є стан соціально-економічного розвитку громади. Окрім того, бюджет є інструментом досягнення стратегічних цілей, які визначила для себе громада. Стратегічні цілі розвитку громади та соціально-економічний стан громади і є основою, на якій формується бюджет.

Наша громада зараз

НАСЕЛЕННЯ ГРОМАДИ

- Загальна кількість 10 819
- Працездатне населення: 4549
- Працевлаштоване населення: 2161

РОЗПОДІЛ НАСЕЛЕННЯ ЗА ГАЛУЗЯМИ

- Сільське господарство: 560;
- Промисловість: 550

ПРОМИСЛОВІ ПІДПРИЄМСТВА ГРОМАДИ - 4

ГАЛУЗІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ:

видобуток граніту, піску
Земля сільськогосподарського призначення: 22,9 тис. га

СТАН ДОРІГ В ГРОМАДІ

Протяжність доріг комунальної власності громади - 133 км, з них мають асфальтне покриття - 83 км, ґрунтове покриття - 51 км.

Майже всі дороги потребують або поточного, або капітального ремонту.

ШКОЛИ ГРОМАДИ: 4

ДИТЯЧІ САДКИ ГРОМАДИ 6

ЛІКАРНІ ГРОМАДИ 2

ФЕЛЬДШЕРСЬКО-АКУШЕРСЬКІ ПУНКТИ ТА АМБУЛАТОРІЇ ГРОМАДИ 2

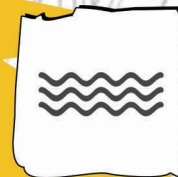

Якою ми бачимо нашу громаду

Бачення – спокійна, безпечна та цілісна громада, яка забезпечує комфортні умови життя та відпочинку, що дають привабливі можливості для працевлаштування.

ПРІОРИТЕТАМИ РОЗВИТКУ НАШОЇ ГРОМАДИ НА НАЙБЛИЖЧІ 10-ТЬ РОКІВ Є:

Пріоритет 1: Покращення надання послуги з водозабезпечення

Пріоритет 2: Покращення надання послуги з збору, сортування та вивезення ТПВ

Пріоритет 3: Розвиток туризму

Пріоритет 4: Благоустрій території та впорядкування інфраструктури населених пунктів ОТГ

Пріоритет 5: Створення сприятливих умов для економічного розвитку та інвестицій

Перелік пропозицій до бюджету від громадян, які були враховані:

1. Утеплення дитячого садочку у с. Трикрати
2. Будівництво сонячної електростанції в селищі Олександрівка
3. Асфальтування та ремонт доріг
4. Освітлення вулиць населених пунктів ОТГ.
5. Будівництво міні футбольних полів
6. Капітальний ремонт Трикратського СБК

Перелік пропозицій, які не були підтримані:

1. Облаштування громадських туалетів у смт Олександрівка – Чому не було враховано: будівництво не передбачено в ПСЕР на 2019 рік
2. Встановлення лежачого поліцейського в центрі селища Олександрівка – Чому не було враховано: центральна вулиця (дорога) селища Олександрівка відноситься до траси національного значення Н-24 Ульянівка – Миколаїв, тому ремонт, будівництво з місцевого бюджету не можливе.
3. Ремонт мосту у с. Воронівка – Чому не було враховано: штучні споруди стратегічного значення, куди відносяться мости, знаходяться на балансі облавтодору, фінансування ремонту не можливо за кошти місцевого бюджету
4. Налагодження пасажирського перевезення Актове–Воронівка – Трикрати – Олександрівка. – Чому не було враховано: тендер проводить Вознесенська РДА
5. Облаштування громадських просторів, встановлення міні дитячих майданчиків – Чому не було враховано: планується за рахунок бюджету участі

Звідки в бюджеті гроші

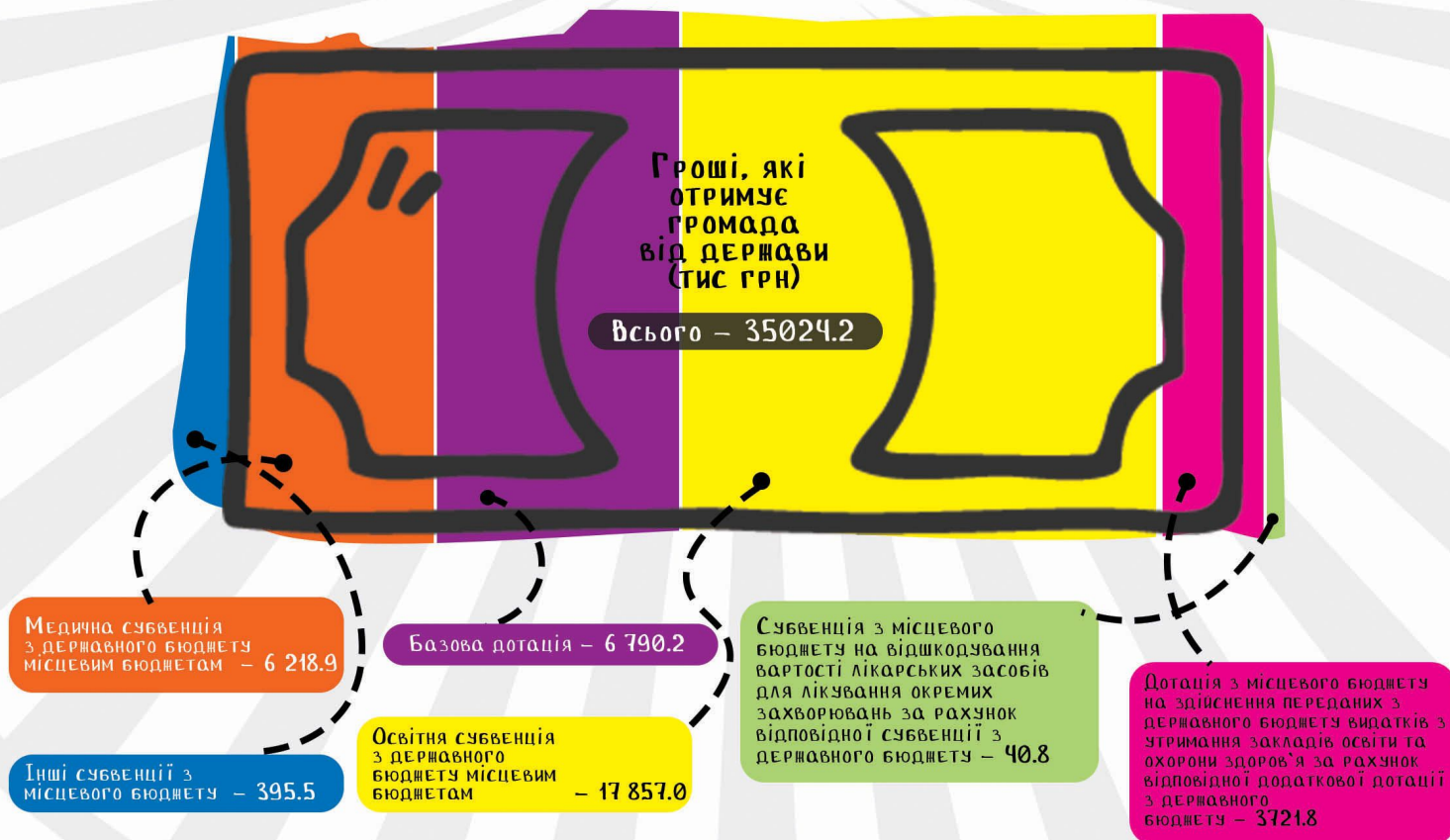
Місцевий бюджет складається з чотирьох основних джерел – податкові та неподаткові надходження, цільові фонди та трансферти. До податкових надходжень відносяться місцеві та державні податки. До неподаткових надходжень належать всілякі адміністративні збори та платежі, державне мито, надходження від штрафів та фінансових санкцій тощо. Найбільше коштів до місцевого бюджету в нашій ОТГ надходить за рахунок Податку на доходи, податку на прибуток, податок на збільшення ринкової вартості, який отримують тільки об'єднані територіальні громади. Левову частку дохідної частини формує податок на майно, який складається з податку на нерухоме майно відрізнено від земельної ділянки, земельного податку з юридичних осіб, орендної плати з юридичних осіб, земельного податку з фізичних осіб, орендної плати з фізичних осіб.

ДОХОДИ БЮДЖЕТУ (ТИС ГРН)

Власні доходи – 25457.7

Всього – 60481.9

Трансферти – 35024.2

Власні доходи громади (тис грн)

Податкові надходження (всього) – 24 448.7

Податок на доходи фізичних осіб – 12 000.0

Акцизний податок 717.0

Рентна плата 470.0

Податок на майно 6 459.7

Єдиний податок 4 517.0

Екологічний податок 285.0

Неподаткові надходження (всього) – 1 009.0

Адміністративні збори та платежі, доходи від
НЕКОМЕРЦІЙНОЇ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ – 13.3

Власні надходження бюджетних установ 995.7

Всього 25 457.7 тис грн

Куди ідуть гроші з бюджету

Основні напрями використання коштів місцевих бюджетів: забезпечення функціонування закладів бюджетної сфери (освіта, культура, охорона здоров'я, спорт, молодь, соціальне забезпечення); виплата допомог, надання пільг і субсидій окремим категоріям населення; реалізація програм у сфері житлово-комунального господарства та благоустрою населених пунктів; будівництво, реконструкція, ремонт та утримання доріг, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах. Усі ці видатки забезпечують щоденні потреби цих галузей (заробітна плата, комунальні платежі, поточні та капітальні ремонти, обов'язкові виплати і .д.), а також спрямовані на досягнення пріоритетів розвитку нашої громади.

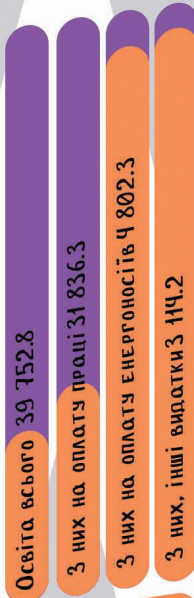
Скільки на яку галузь заплановано витрати протягом 2019 року Ви можете побачити тут:

Видатки бюджету за галузями

Всього 60 481.9 тис грн

Освіта

Соціальний захист та соціальне забезпечення всього:

Управління громадою

Найбільші видатки з бюджету

Видатки в сфері освіти (тис грн)

ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ЗАКЛАД	КІЛЬКІСТЬ УЧНІВ	ВСЬОГО ВИДАТКІВ НА ЗАКЛАД	ВИДАТКИ НА ОДНОГО УЧНЯ
Олександрівська ЗОШ І–ІІІ ст.	659	14028.6	21.3
Воронівська ЗОШ І–ІІІ ст.	127	4680.5	36.9
Трикратська ЗОШ І–ІІІ ст.	157	5417.6	34.5
Актовська ЗОШ І–ІІ ст.	38	2571.0	67.6
Олександрівський дошкільний навчальний заклад №1 "Вербичка"	66	1971.4	29.9
Олександрівський дошкільний навчальний заклад №2 "Калинонька"	67	2065.9	30.8
Трикратненський дошкільний навчальний заклад №4 "Веселка"	45	1587.8	35.3
Воронівський заклад докільної освіти "Дюймовочка"	53	1485.9	28.0
Трикратський дошкільний навчальний заклад "Пролісок"	51	1572.1	30.8
Актовський дитячий дошкільний навчальний заклад "Світлячок"	17	922.3	54.3

Видатки на розвиток громади

Бюджет розвитку – така складова бюджету громади, яка дає можливість покращити інфраструктуру та є реальним фінансовим інструментом забезпечення виконання програм розвитку території. Для сталого розвитку Олександрівської ОТГ розроблено та затверджено Стратегію розвитку Олександрівської селищної ради на 2017–2025 роки (довгостроковий план) та Програма соціально–економічного розвитку на кожен наступний рік (короткостроковий план, який відповідає Стратегії).

Розмір фінансування в 2019 р. тис. грн.

Утеплення будівлі Олександрівської селищної ради – 20.20

ДНЗ "Вербичка" у смт Олександрівка – 1 070,9

державна субвенція 930

з місцевого бюджету – 140,9

Ремонт школи мистецтв в с.Трикрати – 903,6

державна субвенція 700,

з місцевого бюджету – 203,6

Ремонт амбулаторії в с.Воронівка – 1 163,5

державна субвенція 947,6

з місцевого бюджету – 215,9

Ремонт будинку культури в с.Трикрати – 41.29

Ремонт вуличного покриття провулків в смт.Олександрівка – 122.93

Будівництво футбольного міні–поля в Трикратській ЗОШ – 35.1

Будівництво футбольного міні–поля в Олександрівській ЗОШ – 35.1

Будівництво футбольного міні–поля в Воронівській ЗОШ – 35.1

Будівництво поліцейської станції в смт.Олександрівка – 500

Будівництво комплексу по переробці органічних відходів рослинної сировини в електричну та теплову енергію – 37

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ

Офіційний веб-сайт
oleksandrivskaotg.dosvit.org.ua

Електронна пошта osr-mk@ukr.net

Сторінка Фейсбук
<https://www.facebook.com/Олександрівська-об'єднана-група-1324453330936405/>

Контактний телефон відділу бухгалтерського
обліку та фінансової звітності
(05134) 93147

**Ми чекаємо на ваші пропозиції та
запитання!**

Підготовка та друк цього видання стали можливими завдяки ширій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID).

Зміст є відповідальністю Глобал Ком'юнітіз (Global Communities) і не обов'язково відображає точку зору USAID чи уряду